

megjelent Vázsonyi Peidl Gyula, Rupert Rezső, Peyer Károly, Szilárdy Lajos és Farkas István. Az intézőbizottság a napi politikai kérdésekkel foglalkozott és közleményt adott ki, amelyben többek között a következőket mondja:

Az intézőbizottság már a múlt alkalommal is kimondotta, hogy az elenzéket a távollétében létrehozott házszabályrevízió után összeült nemzetgyűlésnek a kivonult ellenzékre vonatkozó úgynevezett amnesztidja nem érdekli. Ezt a határozatot a plenáris ülés megerősítette. Minthogy újbb lépések nem történtek, újabb határozathozatalnak szükségessége nem forog fenn.

A Kossuth-párt keddi értekezletén kimondta,

Megkezdték az aranyköltségvetés tárgyalását.

„Amnesztia” a kitiltott képviselőknek.

Budapest, január 20. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla házelnök. Az elnöki előterjesztések után a következő szavakkal fordult a nemzetgyűléshez:

— A tegnapi nap folyamán nem válaszolhattam Rassay képviselő urnak a kizárások felfüggesztéséről hoztam intézett nyilatkozatára. A nemzetgyűlés karácsonyi és újévi szünete alatt a Ház tanácskozási rendjét biztosító pártközi értekezlet érdekében az egyes pártok között nem jött létre közlés. Azért, mivel én pártok felett állok, mint elnök, elsősorban kötelességemnek tartom mindent elkövetni a nemzetgyűlés újabb és eredményes működése érdekében. Felvetették a pártközi konferencia eszméjét és az ezzel párhuzamosan indítványozott őszinte javaslatom nem vezetett eredményre. Azért úgy érzem, hogy tartozom a Háznak azon kötelességemmel, hogy kizárólag magasabb érdekekből kimerítsek minden eszközt, amely a fentebbi cél elérésére rendelkezésemre áll. És ezért élek azon joggal, amelyet a házszabályok biztosítanak, hogy a Házból kizárt képviselők kizárási határidejének a megrövidítése tárgyában javaslatot tegyek. Teszem ezt azért is, mert tudomásomra jutott, hogy egyes képviselőtársaim a kizárásokat tulszigorúnak tartják, de főleg azért, hogy a nemzetgyűlés minden egyes tagjának módosítási lehetőséget nyújtsak magasabb és egyetemesebb célok érdekében, hogy az új házszabályok keretében működésüket kifejezhessék. Mindezek alapján javaslom, hogy azon képviselő urak kitiltását, akiknek a határideje még nem járt le, a holnapi nappal hatályát veszítse.

A Ház az elnök indítványát egyhangulag elfogadta.

Ezután a napirend szerint áttértek az 1924—1925. évi költségvetés tárgyalására.

Temesváry Imre előadó ismertette a költségvetést. Hosszasan foglalkozott a szanalási akció előzményeivel, majd a tiszviselő-kérdésről szólt. Ma 98 644 nyugdíjas és árva kapja az illetményeit.

Ezután részletesen ismertette a költségvetés egyes részleteit. Ez a költségvetés a bruttó bevételeket foglalja magában, amíg a szanalási tervhez csatolt költségvetés nettó-költségvetés.

Majd a költségvetés technikai beosztását ismerteti, amely sokkal áttekinthetőbb és egyszerűbb, mint az eddigiek.

Végül ismerteti a pénzügyi bizottság által elfogadott indítványokat és arra kéri a nemzetgyűlést, hogy a költségvetést úgy általánosságban, mint részleteiben fogadja el az indítványokkal együtt.

Az első felszólaló Reischl Richárd. Rámutat azon sérelmekre, amelyek orvoslását kéri a kormánytól. Mindenekelőtt sürgeti a hadikölcsönkötvények valorizálását. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be: Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy még ez év első felében nyújtson be törvényjavaslatot a hadikölcsönök valorizálása tárgyában. Azt hiszi, hogy a vagyonváltás-földiek egy évi bére elegendő a hadikölcsönök 15 százalékos költségeinek a fedezésére. A hitelkérdéssel, majd a forgalmi adóval foglalkozik. A költségvetést elfogadja.

Erődi-Harrach Béla: Általános gazdasági feladatunk a termelés minden irányú szervezése és megindítása. Kifejti, hogy visszamenőleges valori-

dotta, hogy a passzivitással csak az általános, titkos választójog bevezetése esetén vagy fel. A fajvédők résztvesznek a költségvetés vitájában.

A miniszterelnök estélye.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A miniszterelnök január 31-én és február elsején estélyi ad, amelyre a képviselőház tagjait két turnusban hívta meg. Az ellenzék az estélyre nem megy el, minthogy azonban a meghívón nem csupán a miniszterelnök, hanem a miniszter feleségének neve is szerepel, ezért valamennyien udvariasságukból mentik ki távollmaradásukat.

zációnál a mai gazdasági helyzetben szó sem lehet, de kívánni kell az aranyérleg bevezetését, hogy pontosságot és realitást teremtsünk a gazdasági életben. A költségvetést elfogadja.

A következő szónok Ivády Béla. Azzal foglalkozik, hogy helytelen az, ha az ellenzék nem vesz részt a költségvetés vitájában. Az ellenzék passzív magatartásának — úgy mond — csak úgy volna értelme, ha az összes konzekvenciákat levonnák belőle.

Petrovác Gyula: Ugy van! Ugy van! Mondjatok le!

Ivády Béla az 1874—75. évi költségvetésről beszél. Azt fejtegeti, miképpen tüntették el az akkor mutatkozó nagy deficitet. Ezután azt hibáztatja, hogy az állami kiadásoknak több mint 50 százaléka személyi kiadásokra esik, bár azt nem akarja mondani, mint hogyha az állami tiszviselők fizetése túl magas volna. A költségvetést elfogadja.

Ivády beszéde alatt az elnökön, az előadón és az inspekciós Rakovszky Iván belügyminiszteren kívül alig volt jelen 10—12 képviselő. A baloldali padsorok teljesen üresek.

Ivády Béla után Szily Tamás következett. Beszédét mindössze nyolcan hallgatták.

Szily mindenképp a választójogi kérdésekkel foglalkozik és a titkosságot nem fogadja el. A választás tisztasága érdekében minden törvényhozási intézkedést meg kell tenni. Foglalkozik az adózás kérdésével. A költségvetést elfogadja.

Ezután Lovász János szólalt fel: A kereskedelmi tárca költségvetésével kapcsolatban felhívja a kormányt, hogy óvakodjék a gazdasági életben való mesterséges befolyás gyakorlásától. A költségvetést elfogadja.

Következő felszólaló Herczegh Béla megindultsággal szólalt fel a költségvetés vitájában, amely hosszú idő óta az első költségvetés. A költségvetést elfogadja.

A következő felszólaló, Dréhr Imre meglehetősen állapítja meg, hogy a költségvetés nem lépi túl a szanalás kereteit. Tul vagyunk a rettenetes megpróbáltatásokon, de még a kezdetén vagyunk annak az utnak, amelyen járunk kell és amelyen célt fogunk érni. A költségvetés tehát korszerű lezárását jelenti, amely gyászos emlékek fog élni az ország történetében. A költségvetést elfogadja.

Ezután az elnök napirendi indítványt tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz és napirendjén a költségvetés további tárgyalása szerepel.

A napirendi indítvány után felolvassák a kereskedelmi miniszter írásbeli választát Szabó Józsefnek egy még decemberben elhangzott interpellációjára, amelyben az államvasuti munkások segélyének elmaradását tette szóvá.

Mielőtt az interpellációs könyvet felolvasnák, az elnök bejelenti, hogy Eckhardt Tibor és Kiss Menyhért két interpellációt jegyeztek be. Mivel azonban egyik sem küldte be írásban az elnökségnek interpellációját szövegét, interpellációjukat törlik. A könyvben ezenkívül Karaffiáth Jenő rádióügyi interpellációját, Meskó Zoltán interpellációját a Léderer-ügyben, végül Farkas Tibor interpellációját az állami autók tárgyában és a karácsonyi jutalékok ügyében vannak bejegyezve.

Az ülés délután 6 óra után véget ért.

Dr. Demeter György halála.

Szeged, január 20. (Saját tudósítónktól.) Amióta a Ferenc József-tudományegyetem eljött Kolozs-várról, nyolc professzorát veszítette el, akik közül hárman szegedi földben találják meg az örök pihenőt. Apáthy István és Veszprémy Dezső után ma reggel 49 éves korában, hosszas szenvedése befejezésül meghalt a szegedi kórházban dr. Demeter György, a törvényszéki orvostan nyilvános rendes tanára, a kar prodékánja.

A szorgalmas, igyekvő, nagytudású professzor egyesítette magában a tudomány minden kellékét az egyéni rokonszenvel és szeretetreméltósággal. Nem volt szereplő ember, egyedül hivatásának, szabad idejében pedig a családjának élt. Házassága gyermektelen maradt, egy kis leányt fogadtak örökbe s azt becézgették azzal a szeretettel, amely az édes szülőt igyekszik és tudja pótolni.

Alacsony, törékeny ember volt Demeter tanár, aki egy felvinci középbirtokos fiaként született Erdélyben. Sosem volt beteg, csak most, mintegy nyolc hét előtt esett mellhártyagyulladásba. Állapota sokáig változást nem mutatott, majd amikor rosszabbodott, tudomást kellett róla szereznie az övegy édesanyjának is. Az nagy utánjárással megszerezte az utlevelet, meg a vizumot, hogy fia látogatására siessen, de közben — még nem tudni, mi okból — mielőtt vonatra ülhetett volna, maga is megbetegedett és meghalt. Öt nap előtt temették el, de fia ezt sose tudta meg, nem merték vele közölni.

Akkor már rajta magán is elhatalmasodott a betegség, benső izzadmányok léptek föl, szükségessé vált ezek lecsapolása. Demeter tanár is épp úgy megszenvedte a lakáshiányt, mint kivüle annyian mások, a rókusai iskolában lévő klinikáján volt kénytelen a legkényelmetlenebb körülmények között lakni. Ott feküdt betegen is, csak nemrég szállították át a kórházba, ahol hosszas szenvedés után ma reggel örökre lehunyta a szemét.

Huszonöt évet töltött a kolozsvári egyetem szolgálatában, legkedvesebb tanítványa volt Kenyeres Balásznak, aki adjunktusává fogadta. Ő lett 1919 januárjában az utódja is, mikor Kenyeres Budapestre került. Gyakornok korától kezdve sosem hagyta el az egyetemet s akkor sem maradt Kolozs-váron, mikor az oláh uralom hatalmába kerítette a tudományos intézetet s az idegen születésűeket kiutasította. Erdélyi születésű lévén, ott maradhatott volna, de ment inkább az egyetem után előbb Budapestre, majd Szegedre, ahol hamarosan mindenki megszerette értékes, ritka egyéniségét.

Kenyeres Balázs állandóan fenntartotta vele a baráti szíves összeköttetést és gyakran meglátogatta Szegeden, érdeklődve az után a gigászi munka után, amit valósággal előlrol kezd az egyetem, hozzá meglehetősen szűkös viszonyok, súlyos körülmények között. Demeter is valóságos muzeumot létesített, megtanult fotografálni, hogy az intézet anyagát gyarapítsa. Önálló könyve nem jelent meg, de sok tudományos cikket írt különféle folyóiratokban s kedves témája volt a csontok szövetana, amelyben gyakorlati téren is nagy eredményeket ért el. Apró törmelékekből, szilánkokból állapította meg kétséget kizárólag, hogy emberi, vagy állati maradványok-e s ebben a tekintetben döntő véleményt tudott adni bűnügyekben. Emlékeztet az a néhány év előtti esete, amikor egy süttőkemencében elégetett áldozat csontmaradványából olvasott olyan folyékonyan, mintha előtte állana a meggyilkolt. Még egy koponyarészleten baltacsapás nyomait is felfedezte.

A szegedi törvényszéken gyakran vették igénybe bűnügyekben szolgálatait s nem hiába fordultak szak tudásához, az mindig higgadt, biztos, adatokkal indokolt volt. Soha fogós kérdésekkel, ellentétes szakvéleményekkel nem engedte magát elteríteni. Teljesen otthonos volt a szakmájában, véleményét világosan, logikusan fejtette ki.

Nagy érték szál vele korai sirba, az igazságszolgáltatás, a tudomány egyik legjobb bajnokát siratja benne.

Halála hírére az egyetemen, a klinikáján és a törvényszéken kiüzték a gyászlobogót, délután pedig az egyetemi tanács, majd később az orvosi kar ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy részvétlátogatást tesznek a gyászoló családnál. A tanács, az orvosi kar és a jogi kar koszorút helyez a ravatalára, amelyet csütörtökön reggel állítanak fel a központi egyetem előcsarnokában.

A temetés is onnantól történik csütörtökön délután fél 3 órakor a református egyház szertartása szerint. A gyászbeszédet dr. Veress Elemér, az orvosi kar dékánja mondja, kivüle az ifjuság képviselője is elbucszik az őszintén szeretett jó tanártól.

Bűnügyi zárlatot kértek Kudelka hagyatékára.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Arra a hírre, hogy ma délelőtt újabb házkutatást tartanak a Tölgyfa-utcai rablógyilkosság színhelyén, óriási tömeg gyűlt össze a ház előtt. A környékbeli lakosok százai valósággal megszállva tartották a ház környékét s órák hosszat vártak a bizottságra, csak délben oszlottak szét, amikor megtudták, hogy a szemle elmarad.

Lédererék lepecsételt lakására eddig négy-

száz igénylő van.

A Léderer-ügyben egyébként ma a meggyilkolt Kudelka Ferenc hentesmester hozzatartozói bűnügyi zárlatot kértek Lédererék minden vagyonára, mert Kudelka megközelítőleg sem volt olyan vagyonos ember, amilyennek híresztelték. Mintegy 30—35 millió korona adóssága is van, amit rendezni kell, ezzel szemben hagyatéka 140—150 millió koronára becsülhető.

Uradalmi földbérlet!

310 kat. holdas lánysbérlet, bőséges gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel, 5 évi szerződéssel, Szegedtől 14 km-re, felerészben is átadó.

Gaál birtokértékesítő 600 Kigó-utca 7. szám. Telefon 18—04